

Od dłuższego czasu nakłaniamy naszymi publikacjami do patrzenia na rozwój wspólnot lokalnych, z perspektywy dalszej niż rok budżetowy. Nadchodzi, bowiem czas nowej filozofii w zarządzaniu rozwojem, a co za tym idzie - nowego mechanizmu jego finansowania. Trzeba być na to przygotowanym. A to oznacza, że każdy wójt, burmistrz, prezydent, starosta powinien orientować się w niuansach regulacji tego mechanizmu. I niestety nic tu nie pomoże wymówka przytłoczenia bieżącymi problemami.

### Miejskie Obszary Funkcjonalne

"W dobie globalizacji zachodzi proces osłabiania powiązań funkcjonalnych między miastami metropolitalnymi a ich zapleczem, na rzecz wzmocnienia związków z innymi metropoliami. Równocześnie obserwuje się zwiększanie bezpośredniego oddziaływania miasta na tereny przyległe, definiowane jako miejski obszar funkcjonalny. Zasięg tego obszaru wyznaczany jest przez rozlewanie się miasta, zarówno form zabudowy, jak i miejskiego stylu życia, oraz rosnący zakres dojazdów do pracy do centrów miast. Oznacza to, że w Polsce następuje odejście od tradycyjnego podziału struktur osadniczych na miasto i wieś, ponieważ obszary wiejskie, zwłaszcza w sąsiedztwie dużych ośrodków miejskich, w coraz mniejszym stopniu ograniczają się jedynie do funkcji rolniczej".

Powyższy cytat z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, jakkolwiek wydawać się może wewnętrznie sprzeczny, jest wyznacznikiem nowej polityki rozwoju. Zakłada ona, że motorem rozwoju kraju mają być największe miasta - metropolie, które dzięki własnemu rozwojowi mają pozytywnie oddziaływać na swoje najbliższe otoczenie, czyli na swój Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF).

### Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Dlaczego pojęcie obszaru funkcjonalnego jest ważne dla małej podmiejskiej gminy - miejskiej czy wiejskiej? Dlatego, że w zależności od tego, czy gmina ta znajdzie się w granicach obszaru funkcjonalnego miasta wojewódzkiego, będzie miała do dyspozycji albo nie – kolejne, oprócz Regionalnego Programu Operacyjnego, źródło finansowania swoich inwestycji. Źródłem tym będą tzw. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), które finansowane będą z przypadającej na dane miasto wojewódzkie części 5 proc. Europejskiego Funduszu Regionalnego, którą MRR przydzieli danemu województwu. Ale by pieniądze te mogły finansować inwestycje gmin należących do obszaru funkcjonalnego miasta wojewódzkiego, oprócz zaliczenia do tego obszaru stolica regionu musi opracować strategię rozwoju swojego obszaru i powołać do życia organizm zarządzający jej wdrożeniem. MRR proponuje, aby był to związek komunalny, choć dopuszcza inne formy instytucjonalne, np. stowarzyszenie JST wchodzących w skład MOF.

### Obszary Strategicznej Interwencji państwa

Jednak miejskie obszary funkcjonalne są tylko jednym z kilku rodzajów obszarów, które będą miały w najbliższej przyszłości szczególne względy. „Specjalnym nadzorem” objęte zostaną tzw. obszary strategicznej interwencji państwa (OSI). Są to obszary gdzie wymagana jest interwencja rządu ze względu na ciężar, którego region sam nie jest w stanie udźwignąć oraz obszary, które ze względów społecznych, gospodarczych lub środowiskowych wywierają lub mogą w przyszłości wywierać istotny wpływ na rozwój kraju. Są nimi: (a) Polska Wschodnia, (b) miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne, (c) miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji, (d) obszary, szczególnie wiejskie, o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, (e) obszary przygraniczne, (f) inne obszary wyznaczone przez instytucję zarządzającą programem.

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: poniedziałek, 19, listopad 2012 23:00

Jarosław Komża

Odsłony: 1891

---

### **Rozwój Kierowany przez Społeczność Lokalną**

Komisja Europejska zarekomendowała, by tzw. zasada partnerstwa, obowiązująca dotąd pod postacią mechanizmu Leader przy interwencji Europejskiego Funduszu Rolnego i Rozwoju Obszarów Wiejskich (w Polsce w ramach jednej z osi PROW), rozszerzona została na interwencje pozostałych funduszy. Miałoby się to odbywać przez mechanizm tożsamy z mechanizmem Leader, który nazywałby się Community Led Local Development (CLLD, polska nazwa: Rozwój Kierowany przez Społeczność Lokalną – RKSL). Mechanizm ten miałby obowiązywać w subregionach. Wiemy, że Leader oznacza opracowywanie przez Lokalne Grupy Działania Lokalnych Strategii Rozwoju. Czy zatem CLLD oznaczać będzie opracowywanie specjalnych strategii podregionów metodyką Leader? A jaka będzie relacja pomiędzy strategią podregionu a strategią obszaru funkcjonalnego miasta wojewódzkiego i finansowanymi w ich ramach projektami? Zastosowanie mechanizmu CLLD pozostawione zostało instytucjom zarządzającym danym programom operacyjnym, więc odpowiedzi na te pytania szukać powinniśmy w urzędach marszałkowskich.

Zamiast podsumowania ponawiamy apel do wszystkich samorządowców zarządzających lokalnymi wspólnotami: Już dziś decydują się zasady i sposoby dzielenia funduszy na rozwój Twojej gminy, miasta, powiatu w najbliższej przyszłości. Nie bądź bierny! Na początek, chwyć za słuchawkę i umów się na spotkanie w urzędzie marszałkowskim z osobami odpowiedzialnymi za opracowanie Regionalnego Programu Operacyjnego.

*Jarosław Komża*